

Zarządzenie nr 19/2024
Dyrektora Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych
z dnia 06.08.2024

w sprawie wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich
w Pomorskim Zespole Parków Krajobrazowych

Na podstawie art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. 2024 poz. 560) oraz § 11 ust. 4 Regulaminu Organizacyjnego Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 1102/480/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 12 września 2023 r., zarządzam, co następuje:

§ 1

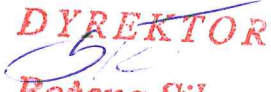
Wprowadzam Standardy ochrony małoletnich w Pomorskim Zespole Parków Krajobrazowych w Słupsku, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się kierownikowi działu administracyjno-organizacyjnemu.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR

Bożena Sikora

Standardy ochrony małoletnich w Pomorskim Zespole Parków Krajobrazowych

§1 Słownik pojęć

Ilekoć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

- 1) **PZPK** – należy przez to rozumieć Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych w Słupsku,
- 2) **dyrektorze Parku** – należy przez to rozumieć dyrektora Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych w Słupsku,
- 3) **pracowniku PZPK** – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną w PZPK lub współpracującą z PZPK (np. praktykanta, stażystę, zleceniobiorcę, usługodawcę itp.), która ma lub może mieć kontakt z małoletnimi;
- 4) **komórce organizacyjnej** – należy przez to rozumieć Oddziały Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych w Słupsku oraz sekcje wchodzące w skład Biura Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych;
- 5) **kierownikowi komórki organizacyjnej** – należy przez to rozumieć kierowników Oddziałów Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych w Słupsku oraz sekcji wchodzącej w skład Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych;
- 6) **małoletnim** – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
- 7) **rodzicu** – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego pozostającego pod jego władzą rodzicielską;
- 8) **opiekunie** – należy przez to rozumieć opiekuna prawnego małoletniego, tj. osobę, która jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, może dokonywać czynności prawnych w imieniu małoletniego i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste i finansowe;
- 9) **opiekun grupy** – należy przez to rozumieć przedstawiciela placówki oświatowej lub opiekuńczej sprawującej opiekę nad grupą dzieci uczestniczących w zajęciach odbywających się w ramach działalności edukacyjnej prowadzonej przez PZPK.
- 10) **przemocy fizycznej** – należy przez to rozumieć każde celowe użycie siły fizycznej skierowane przeciwko innej osobie w tym celowe uszkodzenie ciała, lub zadawanie bólu. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
- 11) **przemocy psychicznej** – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowania w stosunku do małoletniego, mającego na celu wywołanie u niego pogorszenie samopoczucia/samooceny, spowodowanie poczucia zagrożenia, w szczególności zachowanie polegające na wyśmiewaniu małoletniego, karanie przez odmowę szacunku/zainteresowania, stała krytyka, izolacja społeczna, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb;
- 12) **przemocy seksualnej** – należy przez to rozumieć każdą formę zaangażowania innej osoby w aktywność seksualną, na którą nie wyraża ona zgody lub nie jest w stanie w pełni zrozumieć i wyrazić udzielić świadomej zgody;
- 13) **procedurach** - działaniach, jakie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracowników, rówieśników i osób obcych.

- 14) **standardy** – należy przez to rozumieć niniejszy dokument wraz z załącznikami, wprowadzony na podstawie zarządzenia Dyrektora PZPK.

§2

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników oraz dopuszczenia osób do działalności edukacyjnej

1. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi, określone przez Standardy, obowiązują wszystkich pracowników PZPK, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z małoletnimi znajdującymi się w trakcie zajęć organizowanych i prowadzonych przez pracowników PZPK.
2. Znajomość i przyjęcie do stosowania Standardów ochrony małoletnich przez pracowników PZPK potwierdzone jest podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do Standardów.
3. Osoba ubiegająca się o zatrudnienie w PZPK podlega obowiązkowi:
 - 1) sprawdzenia przez pracodawcę w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze,
 - 2) przedłożenia pracodawcy informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie określonym w art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
4. Osoba dopuszczona do wykonywania działalności edukacyjnej na podstawie innej niż stosunek pracy, w ramach prowadzonej przez PZPK działalności podlega obowiązkowi:
 - 1) sprawdzenia w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – w bazach Rejestru z dostępem ograniczonym oraz Rejestru osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze,
 - 2) przedłożenia pracodawcy informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie określonym w art. 21 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
5. Postanowienia ust. 4 nie mają zastosowania w przypadku, gdy osoba dopuszczona do wykonywania działalności edukacyjnej jest ponownie angażowana do prowadzenia zajęć, a przerwa między kolejnymi umowami cywilnoprawnymi nie przekroczyła 6 miesięcy.

§3

Stosowanie standardów

1. Pracownicy PZPK realizują zasady ochrony małoletnich w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.
2. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracownika lub inną osobę dopuszczoną do działalności związanej z edukacją jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie.
3. Pracownik PZPK jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec

małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich. Należy działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.

§4

Zasady bezpiecznych relacji między pracownikami PZPK a małoletnimi

1. Zasady relacji między pracownikiem PZPK a małoletnim:
 - 1) pracownicy PZPK traktują małoletnich z szacunkiem i cierpliwością;
 - 2) niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletnich jakichkolwiek form przemocy;
 - 3) pracownicy PZPK są zobowiązani do utrzymywania profesjonalnych relacji z małoletnimi przy zastosowaniu działań i komunikatów adekwatnych do sytuacji, wieku małoletniego i jego stopnia rozwoju;
 - 4) małoletni ma prawo zgłosić niewłaściwe zachowanie oraz ma prawo oczekiwać odpowiedniej reakcji na zgłoszenie;
 - 5) odpowiedzialność za małoletnich podczas korzystania z oferty edukacyjnej Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych ponoszą opiekunowie grupy;
 - 6) pracownicy PZPK nigdy nie pozostają sami z małoletnimi podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych.
2. Zasady komunikacji między pracownikiem PZPK a małoletnim:
 - 1) komunikacja między pracownikiem a małoletnim powinna być prowadzona z zachowaniem szacunku, cierpliwości, uważności i zrozumienia;
 - 2) informacje i odpowiedzi udzielane małoletnim powinny być udzielane w sposób adekwatny do ich wieku i sytuacji;
 - 3) komunikacja z małoletnim powinna się odbywać w sposób, który nie będzie go zawstydział, lekcewał ani obrażał;
 - 4) pracownik PZPK nie może krzyczeć na małoletniego, z wyjątkiem szczególnych przypadków wynikających z bezpieczeństwa małoletniego;
 - 5) kontakt pracowników PZPK z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w ramach obowiązków służbowych i dotyczyć tylko celów mieszczących się w zakresie tych obowiązków;
 - 6) pracownicy PZPK są zobowiązani do utrzymywania kontaktów z małoletnimi za pośrednictwem rodzica lub opiekuna, kanałami służbowymi.
3. Prawo do prywatności małoletniego:
 - 1) małoletni ma prawo do poszanowania prywatności, pracownicy PZPK podejmują działania z uwzględnieniem tej zasady;
 - 2) pracownicy PZPK nie mogą ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych;
 - 3) pracownicy PZPK nie mogą utrzymywać wizerunku małoletnich (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych;
 - 4) utrzymywanie wizerunku małoletnich jest możliwe wyłącznie na potrzeby działalności PZPK, za zgodą rodzica lub opiekuna (np. nauczyciela lub innego opiekuna grupy), która jest udzielana w formie ustnej lub pisemnej;
 - 5) zasady gromadzenia i przechowywania danych osobowych uczestników zajęć, wydarzeń i konkursów organizowanych przez pracowników PZPK zawarte są w „Polityce ochrony danych osobowych wprowadzonej zarządzeniem Nr 20/2020 Dyrektora Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych z dnia 4 listopada 2020 roku.
4. Zasady fizycznego kontaktu pracowników PZPK z małoletnim:

- 1) kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy;
- 2) dopuszczalny jest fizyczny kontakt pracownika PZPK z małoletnim, który spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, jest uzasadniony okolicznościami i nie prowadzi do krzywdzenia małoletniego (np. pomoc w wykonaniu zadania, zabawa, odpowiedź na potrzeby małoletniego, udzielenie pierwszej pomocy, sytuacje zagrożenia życia);
- 3) pracownikowi PZPK nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego;
- 4) pracownik PZPK nie może dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
5. Zasada równego traktowania:
 - 1) pracownicy PZPK są zobowiązani do równego traktowania małoletnich ze względu na ich płeć, orientację seksualną, stan zdrowia, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
 - 2) pracownicy PZPK są zobowiązani do unikania faworyzowania małoletnich bez względu na przyczynę.
6. Zakaz stosowania wobec małoletniego zachowań niedozwolonych:
 - 1) w obecności małoletnich zabronione są jakiekolwiek niestosowne zachowania, w szczególności używania wulgarnych słów, gestów lub żartów, kierowania obraźliwych uwag lub gróźb pod adresem małoletniego lub innych osób, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności lub atrakcyjności seksualnej, nadużywanie w stosunku do małoletniego władzy, używanie w stosunku do małoletniego jakiejkolwiek formy przemocy;
 - 2) pracownikowi PZPK nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze;
 - 3) pracownikom PZPK nie wolno oferować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych itp., jak również używać ich w obecności małoletnich.

§5

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Pracownicy PZPK w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. Na potrzeby niniejszych Standardów przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:
 - 1) popełniono przestępstwo na szkodę małoletniego (np. wykorzystanie seksualne, pobicie, inne znęcanie się nad małoletnim),
 - 2) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie,
 - 3) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych małoletniego (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
3. W przypadku gdy pracownik PZPK zauważy jakiekolwiek zachowanie innej osoby noszące znamiona krzywdzenia małoletniego, ma obowiązek w pierwszej kolejności podjąć działania zmierzające do wyeliminowania takich działań, w szczególności przez zwrócenie uwagi osobie dopuszczającej się tych zachowań oraz niezwłocznie zawiadomić o sytuacji kierownika właściwej komórki organizacyjnej, który podejmuje interwencję.

4. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego przebywającego na zajęciach w PZPK należy zgłosić problem opiekunowi grupy.
5. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 18 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny bądź przestępstwo, kierownik komórki organizacyjnej informuje o zdarzeniu właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez zawiadomienie.
6. Jeśli osobą krzywdzącą małoletniego jest osoba dorosła nie będąca pracownikiem PZPK (rodzic, opiekun, osoba postronna itp.) należy zgłosić to kierownikowi właściwej komórki organizacyjnej, przełożonemu opiekuna bądź (w wypadku przestępstwa) powiadomić odpowiednie organy (sąd rodzinny, policja lub prokuratura).
7. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez pracownika PZPK, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi (nie tylko pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
8. W wypadku zidentyfikowania oznak krzywdzenia małoletniego przez pracownika PZPK, Dyrektor PZPK lub upoważniony przez niego pracownik podejmuje rozmowę z rodzicami/opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania pomocy.
9. W przypadku gdy pracownik PZPK dopuścił się krzywdzenia małoletniego, Dyrektor PZPK lub upoważniony przez niego pracownik powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzaną o krzywdzenie, małoletniego oraz innych świadków zdarzenia.
10. Dyrektor PZPK lub osoba przez niego upoważniona informuje rodziców lub opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej). Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w zdaniu poprzednim.
11. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu pracownik PZPK niezwłocznie powiadamia odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie ratunkowe) a następnie informuje o tym Dyrektora PZPK lub Zastępcę Dyrektora PZPK.
12. W przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 2 do Standardów. W wypadku potwierdzenia się podejrzeń wobec pracownika PZPK, kartę załącza się do jego akt osobowych.
13. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informacje o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§6

Monitoring i aktualizacja stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

1. Raz na dwa lata jest dokonywany jest monitoring stosowania Standardów.
2. W ramach monitoringu Standardów wyznaczony przez Dyrektora pracownik przeprowadza ankietę stosowania standardów wśród pracowników, której wzór określa załącznik nr 3 do Standardów, a następnie wyniki przekazuje Dyrektorowi w formie raportu, którego wzór określa załącznik nr 4 do Standardów.

3. Na podstawie raportu Dyrektor PZPK dokonuje oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami, wprowadzając do nich niezbędne zmiany.
4. Pracownicy PZPK mogą proponować Dyrektorowi PZPK zmiany zapisów Standardów.

§ 7

Przepisy końcowe

Standardy ochrony małoletnich są dostępne dla pracowników, małoletnich i ich opiekunów w każdej komórce organizacyjnej Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych, na stronie internetowej PZPK.

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

.....
imię i nazwisko pracownika

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów ochrony małoletnich obowiązującą w Pomorskim Zespole Parków Krajobrazowych i przyjmuję ją do realizacji. Oświadczam również, że posiadam pełną zdolność do czynności prawnych, korzystam z praw publicznych, nie byłam(-em) skazana(-y) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego oraz nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Nie zostałam(-em) skazana(-y) prawomocnym wyrokiem za przestępstwa umyślne. Jestem świadoma(-y) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data, podpis)

Karta Interwencji

1) Imię i nazwisko dziecka:

.....

2) Data zdarzenia:

.....

3) Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:

.....

4) Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia):

.....

5) Osoba krzywdząca:

.....

6) Forma podjętej interwencji:

.....

7) Instytucje, do których zgłoszono interwencję:

.....

8) Wyniki interwencji:

.....

9) Działania podjęte wobec osoby krzywdzącej:

.....

Monitoring standardów - ankieta

Imię i nazwisko ankietowanego :

Ankieta dla pracowników jednostki – zaznaczamy X przy odpowiedzi	TAK	NIE
1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w naszej jednostce?		
2. Czy znasz treść dokumentu Standardy ochrony małoletnich w Pomorskim Zespole Parków Krajobrazowych ?		
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wiesz jak należy reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony małoletnich?		
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowieź opisowa)		
Czy podjąłeś/ąłeś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowieź opisowa)		
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów ochrony małoletnich? (odpowieź opisowa)		

.....
(data i podpis pracownika)

Raport z monitoringu standardów – ankieta

Sporządzony dnia przez

Ankieta dla pracowników jednostki - wyniki	TAK – ilość odpowiedzi	NIE – ilość odpowiedzi
1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w naszej jednostce?		
2. Czy znasz treść dokumentu Standardy ochrony małoletnich w Pomorskim Zespole Parków Krajobrazowych?		
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wiesz jak należy reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony małoletnich przez innego pracownika?		
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (czy pojawiły się opisy, jeśli tak to kto i opis działań)		
Czy podjąłeś/ąłeś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (czy pojawiły się opisy, jeśli tak to kto i opis działań)		
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów ochrony małoletnich? (czy pojawiły się opisy, jeśli tak to kto i opis działań)		

Wnioski po raporcie – opis działań w przypadku pojawienia się naruszeń i działania prewencyjne/naprawcze:

.....

.....
 (podpis osoby sporządzającej raport)

Standardy ochrony małoletnich w Pomorskim Zespole Parków Krajobrazowych – wersja dla nieletnich

- 1) Osoby, które kontaktują się z Tobą w PZPK, powinny zachowywać się grzecznie i z poszanowaniem Twoich potrzeb.
- 2) Pracownikom PZPK nie wolno stosować w stosunku do Ciebie przemocy (krzyczeć, bić, szturczać, popychać itp.).
- 3) Masz prawo do zadawania pytań pracownikom PZPK i otrzymywania na nie wyczerpujących odpowiedzi.
- 4) Masz prawo do informacji o wszystkich decyzjach, które są w stosunku do Ciebie podejmowane i wyjaśnienia dlaczego takie są.
- 5) Masz prawo do prywatności.
- 6) Pracownikom PZPK nie wolno przekazywać informacji o Tobie innym dorosłym ani dzieciom, z wyjątkiem Twoich rodziców lub opiekunów. Pracownikom nie wolno bez zgody Twoich rodziców lub opiekunów robić Ci zdjęć, nagrywać filmów.
- 7) Pracownikom nie wolno zachowywać się w Twojej obecności niewłaściwie, używać wulgarnych słów, gestów lub żartów, obrażać kogokolwiek, nawiązywać w wypowiedziach do Twojej atrakcyjności, używać przemocy.
- 8) Nikomu nie wolno Cię krzywdzić, w jakikolwiek sposób.
- 9) Pracownikom PZPK nie wolno nawiązywać z Tobą jakichkolwiek relacji romantycznych, ani składać Ci propozycji o nieodpowiednim charakterze.
- 10) Pracownikom PZPK nie wolno proponować Ci alkoholu, papierosów ani nielegalnych substancji ani używać ich w Twojej obecności.
- 11) Masz prawo być traktowane tak samo jak wszystkie inne dzieci. Pracownicy nie powinni nikogo faworyzować.
- 12) Pracownicy PZPK mogą się z Tobą kontaktować wyłącznie w czasie pracy i w związku z ich pracą.
- 13) Pracownikom PZPK nie wolno zapraszać Cię do ich miejsca zamieszkania, spotykać się z Tobą poza zajęciami ani kontaktować się z Tobą w mediach społecznościowych lub przez prywatny telefon.
- 14) Pamiętaj! Zawsze kiedy czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, ktoś robi Ci krzywdę lub zachowuje nieodpowiednio, możesz powiedzieć o tym swojemu opiekunowi, rodzicom, lub innemu pracownikowi PZPK, który Cię wysłucha i pomoże.